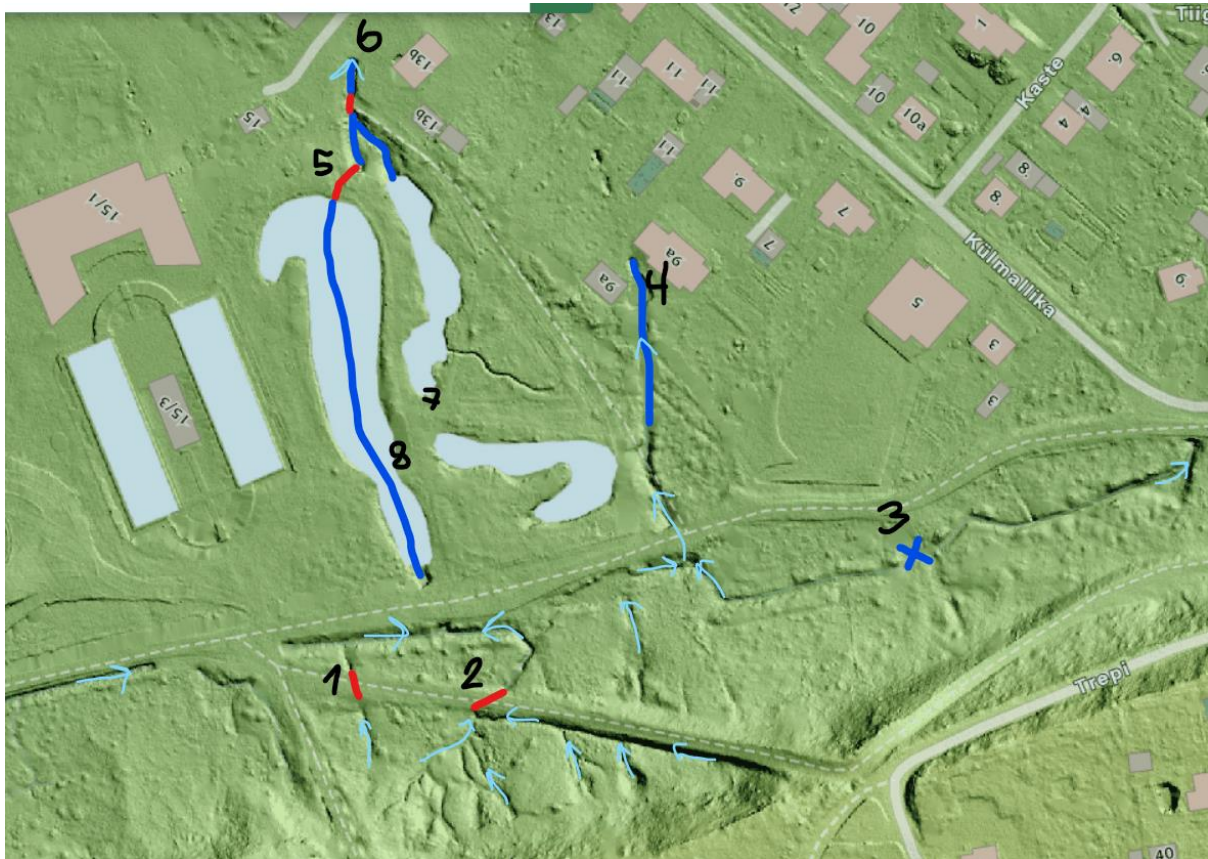

Allikakraavi ja lisaku soone vaatlus

11.06 ja 17.06.2023

Vaatleja Marko Vainu

1. Truup

2. Truup

3. Kraavi võiks katkestuse teha. Selle koha peal seda sisuliselt ei eristu. Vett või märga muda on niikuinii ainult kraavi kummaski otsas ja see voolab kummaski otsast erinevatesse suundadesse.
4. Kraavi võiks pikendada kuni kohani, kus see torusse läheb. Õue peal on sellele ehitatud tiigike. Tegelikult tuleb see Külmaallika tn 11 kinnistul tõenäoliselt veel kaks korda päevavalgele enne kanalisatsiooni suubumist. Seal on õue peal reljeefis kaks süvendit ja ortofotodel on vett näha.

5. Nõmme spordikeskuse tiigist on toru kaudu väljavool. Vesi voolab torust välja, siis voolab maa peal. Enne spordikeskuse aeda läheb jälle torusse ning on torus ka aia kõrvalt mööduva raja all. Siis tuleb jälle välja.

6. Koht, kus Allikakraav lõplikult torusse läheb.

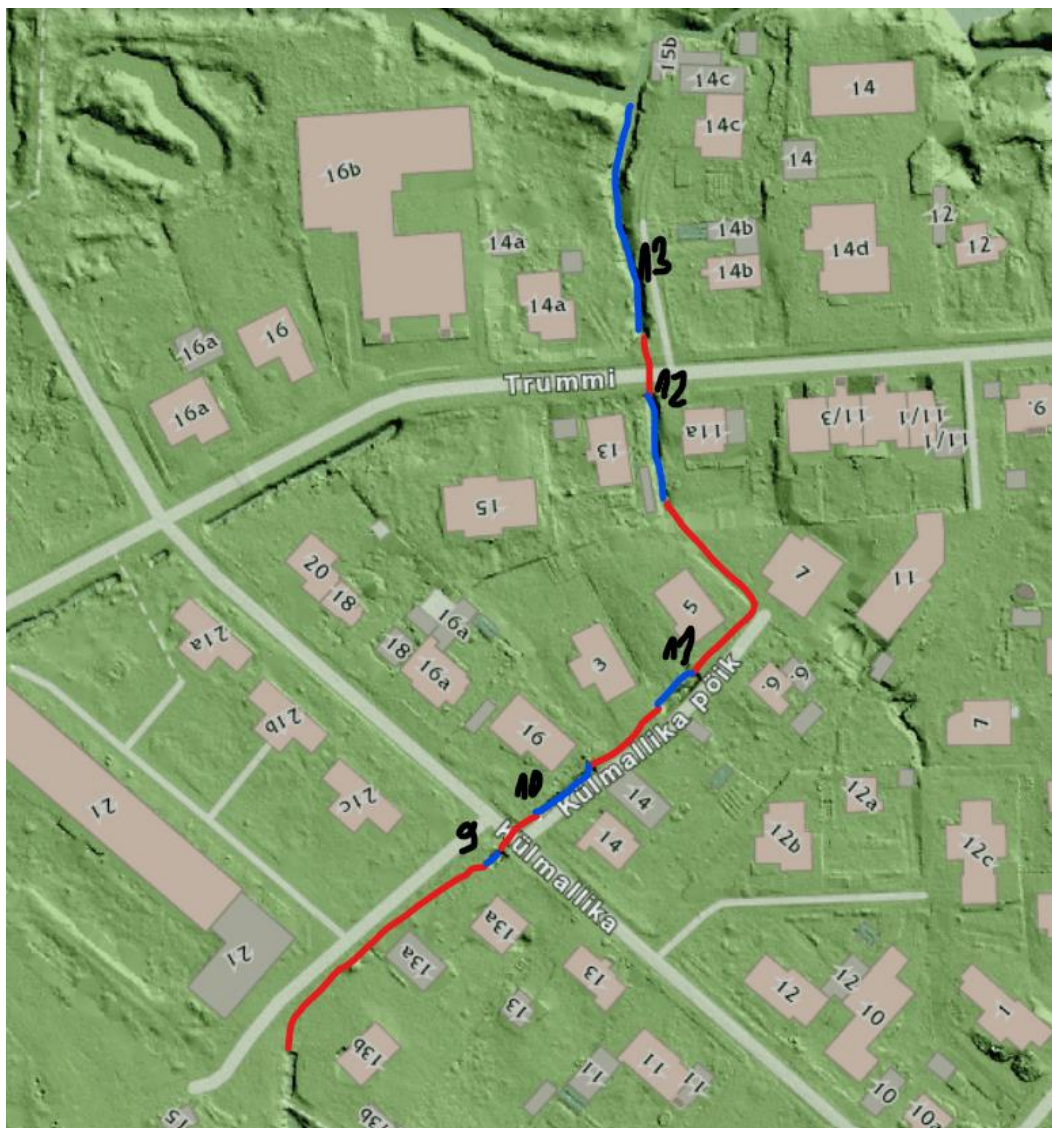

7. Teised spordikeskuse tiigid on ilmselt samuti Allikakraavi peal. Leidsin ühe toruotsa, millest küll midagi silmnähtavalt ei voolanud. Teist otsa ei leidnud, aga see on ilmselt kolmandas tiigis vee all. Kolmas tiik ise saab aga tõenäoliselt vee Allikakraavi tiigi paisutatud lõunaosast, kuigi ma konkreetset toru ei suutnud leida. Tiikide omavaheliste ühenduste ETAKisse panemine pole ka nii oluline.

8. Silla juures on pais, mis jagab Allikakraavi tiigi kaheks erineval kõrgusel olevaks osaks.

9. Rõõmuallika vesi tuleb taas nähtavale. Võimalik, et selles kohas suubub ka otse lõunast tulev toru, mis läheb maa-alli Külmaallika 9A kinnistul. Suund iseenesest sobib ja selline sopp oli õiges suunas ka olemas.

10. Külmaallika põigu kõrval voolas kraavis selge vesi, mille parameetrid sobisid spordikeskuse tiigist väljavoolava veega.

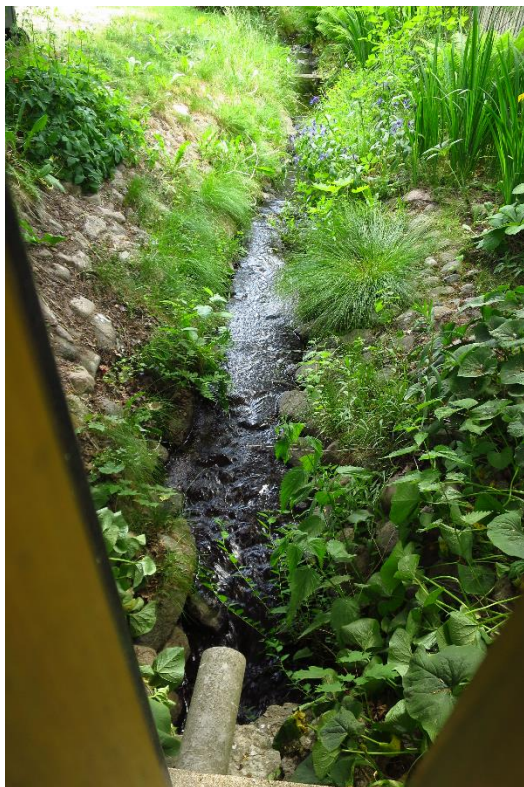

11. Vesi läks otsesuunas taas maa alla. Tallinna enda ajalooliste kaartide rakenduses oleval plaanil on kraavi kulgu kujutatud kuni tänava lõpuni ja sealt kahe nurgaga kuni toru otsani. Tõenäoline, et ka praegu kulgeb toru seal nii.

12. Trummi 11a kinnistul voolas vesi kiiresti sirges kraavis Trummi tänava alla. Pildi alumises servas näha olev toru on kraavi põhjast oluliselt kõrgemal. See on ilmselt tee drenaaž.

13. Teisel pool Trummi tänavat voolas vesi lisaku soone poole edasi.

lisaku soon

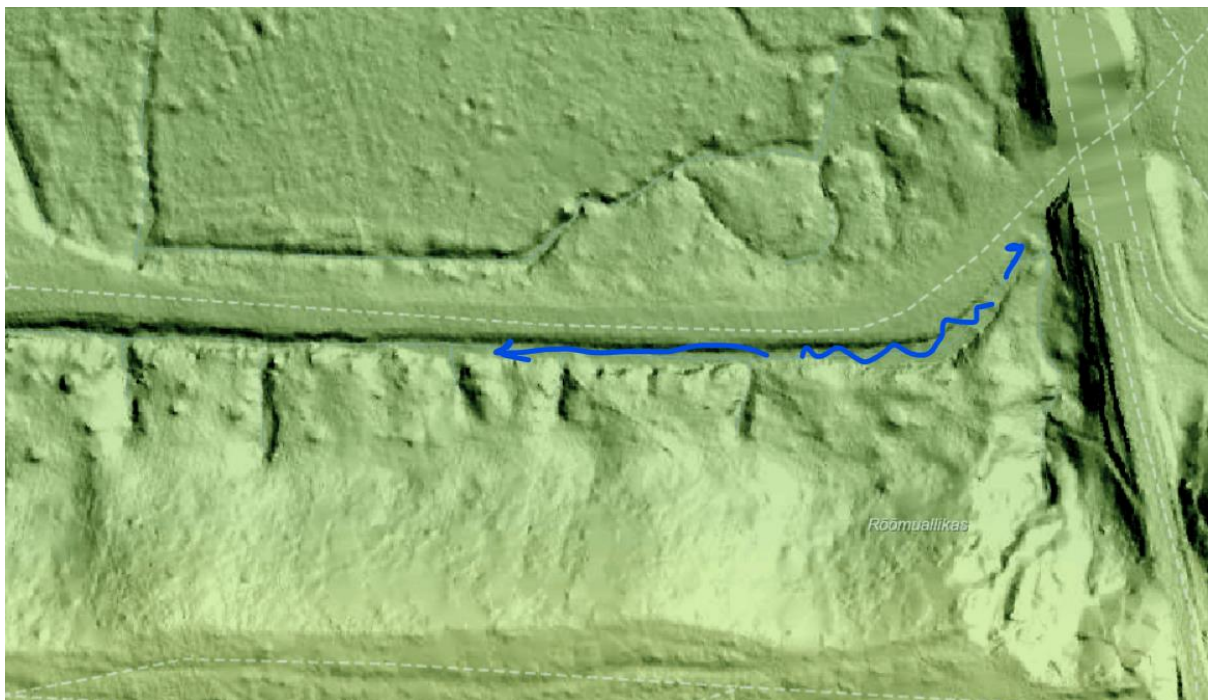
1. Toruots, kus lisaku soon Lossi tn 15b kinnistul välja tuleb, on selle koha peal. ETAKis on soone telg antud kohas natuke suvaliselt joonistatud.

lisaku soone ja Allikakraavi võimaliku hargnemise koht 11.06.23. Enamik Rõõmuallika vett voolas otse Allikakraavi. Väike osa hargnes, aga pööras ümber puu tagasi Allikakraavi truubi poole. Lisaks voolas ida poolt nõlva all olevast kraavist vesi Allikakraavi truubi poole.

lisaku soone võimalik hargnemise koht 17.06.23. Hargnemiskoht oli kuiv. Ida poolt nõlva all olevast kraavist nirises vesi endiselt Allikakraavi truubi poole.

Tegelik veelahkme koht on kusagil seal kraavist põhja pool oleva suure pärna all. Sellest ida pool oli 17.06 võimalik märgata vee aeglast nirisemist ida poole. Pildi tegemise kohas oli aga tähelepanelikul vaatlemisel võimalik märgata vee aeglast nirisemist lääne poole. See puualune on aga kaunis ebamäärane koht, mida soone lähtepunktiks määrata.

Seega võiks soone lähteks määrata näiteks esimese allika. Juunis oli see küll sisuliselt kuiv, põhjas oli vaid märg muda ning kohas, kus allikanõva kraavi suubub, nirises kraavis endas ida poolt rohkem vett.

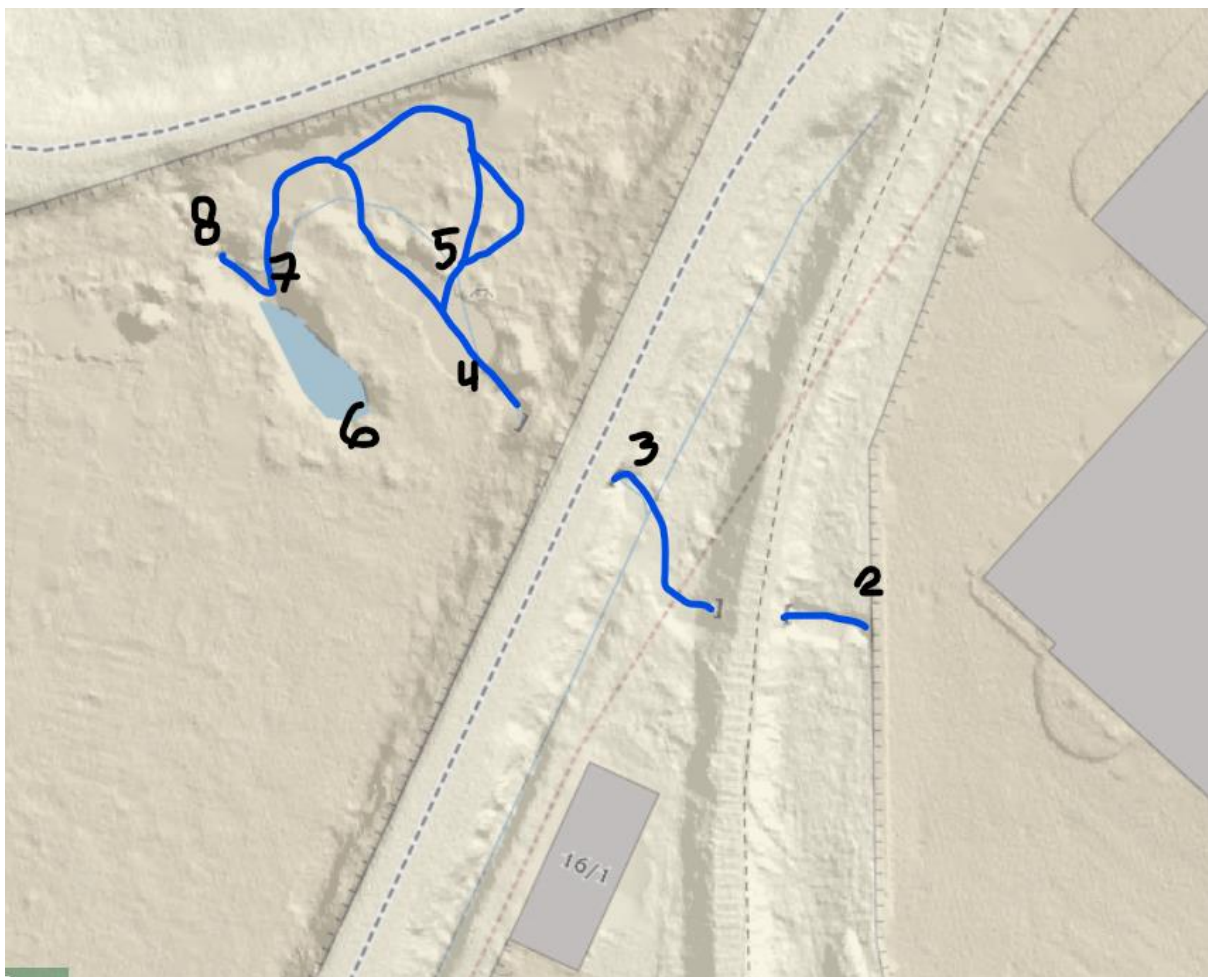
Ilma pingutamata nähtav veevool algas allikanõva ühinemiskohast mõned meetrid lääne pool, kus kraavi põhjakaldast nirises ka juunikuus vesi välja. Allikad.infos on meil sinna märgitud allikas, kuid ETAKisse see miskipärast ei saanud.

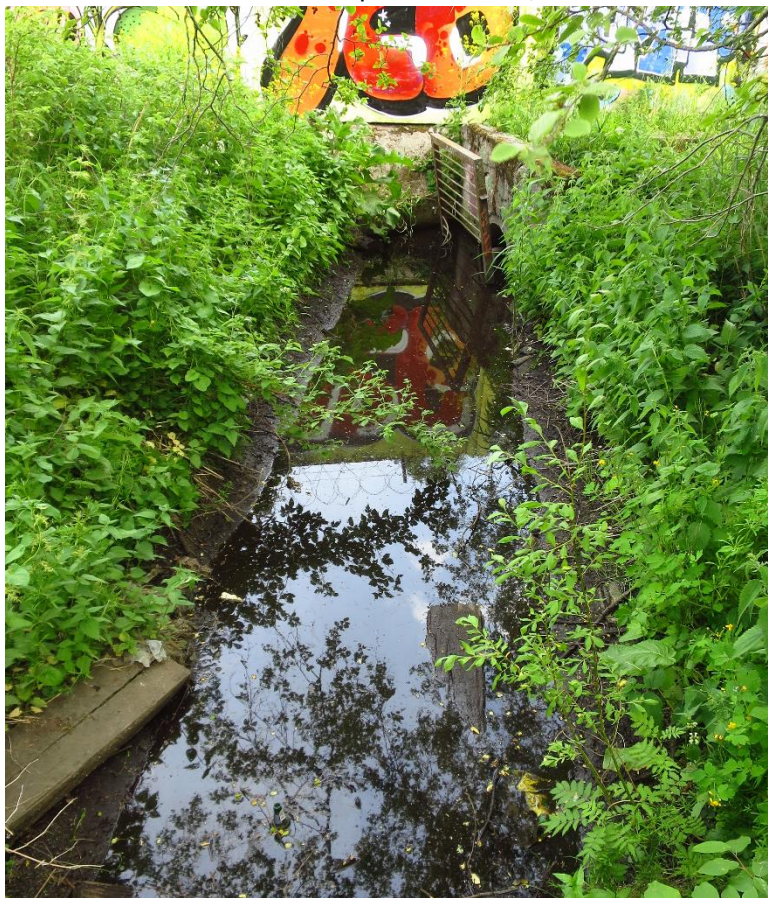
Seega kõige hoomatavamaks lähtepunktiks tundub ikkagi olevat reas kõige idapoolsem allikas.

Tera ja Iva tänavate vahelises lõigus on soone maapeale tuleku koht ja maa-alla mineku koht veidi ebatäpsed.

2. Soon tuleb viimast korda maapinnale varem, kui ETAKis kaardistatud.

3. Vesi voolab raudteetammi all olevasse truupi (ETAKis olemas)

4. Vesi voolab tiiki, mis pole ETAKis kaardistatud (ülemine pilt). Enamik veest voolab tiigist välja idakülje kaudu (alumine pilt). Tiigi põhjatipust voolab läbi sodi ka üks haru välja, kuid seal on oluliselt vähem vett (sekundaarne telg).

5. Idapoolne väljavool voolab läbi prügi ja hargneb veel omakorda kaheks (põhitelg on see, mis läheb sirgemalt) ja koondub raudteetammi kõrval.

6. Praegu ETAKis tiigiks kaardistatud objekt seda staatust ei vääri. Ilmselt on tegemist kunagise loodusliku sängiga, mille üks ots ilmselt tiigi tegemiseks millalgi kinni aeti. Põhjas oli muda ja veidi vett (ülemine pilt on vaade sellele lõuna suunast, alumine pilt põhjasuunast). Sobivam tüüp sellele on kraav. Tiik peaks olema punktis 4.

7. Kui kõik harud on koondunud, teeb säng järsu teravnurga.

8. Koht, kus soon lõplikult maa-allä läheb.

lisaku soone suue: Praegu lõpeb soon suvalises kohas Paldiski maantee servas. Silver Riige Tallinna LV Keskkonna- ja Kommunaalametist kirjeldas soone alamjooksu nii: "Praegusest lõpp-punktist otse järve suunas, järve kaldalt veel 30 m edasi. Seal on toru ots järves, kus lõpeb lisaku soon. Toruotsa koordinaadid on 6586008, 535657."

